

Egy gömb emlékezete

HUBER KINGA: ELMENTETT EMLÉK

Huber Kinga az apró érdekességek specialistája. Figyelmét sokszor kötik le hétköznapiak mondható csekélyeségei: bogarak, méhek, legyek, algák, apró növényi részek, hópelyhek – vagy akár olyan megfoghatatlan minőségek, mint a szél, a felhő, a hullámmás. Röppenő, libbenő kicsinységek megannyi pillanata megörökítve, viselhetővé alakítva – vagyis tulajdonképpen minőségi átalakítással egyediből általánossá, általánosból pedig egyedivé téve. Az ékszerek készítéséhez használt anyagok kiválasztása mellett azt a benyomást kelti, hogy nem szándéka fennkölt és magasatos szférákba távolodni: papír, plexi, műanyag összetevők teszik könnyedé az ékszereit. Ennek kiegyensúlyozására az átlényegítés az anyagban is tetten érhető, ezáltal lesz például szőrmében rejtőző ezüstlegyecskéből vagy ugyanezen nemesfémből megformált, aprócska nyüvekből tárgyainak ékessége (*Légy brass és Nyüves gyűrű*).

Az *Ékszerek Éjszakája Budapest 2019-es CONTROLS/CTRL+S* pályázat kiállítására a nemzetközi, független zsűri által beválogatott munkája, az *Elmentett emlék* címet viselő nyakék hasonlóképpen parányi jelentőségű jelenséggel foglalkozik. Annyiban azonban túllép a játékos értékváltáson, hogy napjaink közbeszédében mind gyakrabban negatív értékelésben szereplő, egyre inkább lenézett, egyszer használatos és környezetszennyező, ebben a minőségében emblematisz tárgy, egy szívószálat önt a legfinomabb ezüstbe. A szívószál jelentősége azonban ez alkalommal nem a fogyasztói magatartás bírálatához kapcsolódik, nem a tömeggyártás kritikájaként jelenik meg, hanem mindannyiunk számára ismerős gyermeki játékot idéz meg: a buborékfújást, amikor az egyik végén bemetszett szívószálat szappanos vízbe mártva óriási, szivárványos gömbök fújásával szórakoztattuk magunkat. Ehhez ügyesség kellett, gyakorolni kellett a fújás technikáját és erősségét, hogy szépen lebegő

buborékok teremjenek a szívószál végén, nem lehetett erőből vagy teli tüdőből csinálni. Éppen így nem lehet „izomból” emlékezni elmúlt dolgokra, szükség van arra a mentális állapotra, amelyben az emlékeink előhívhatóak, áttetszőségükben is újra felidézhetőek. Az elpattanó buborék pillanatnyiségét, mulandóságát a 3D nyomtatás egyre hétköznapiabbá váló technológiája jeleníti meg. A szívószál végén kerekedő, és fújás helyett nyomtatva újra-és újraalkotható buborék lebomboló műanyagból készült, vagyis a valódi szappanbuborékhoz hasonlóan egyszer csak semmivé lesz, és marad a szívószál – újratölthetően, újabb buborék létrehozására készen. A PLA (polylactic acid, politejsav) anyaga sérülékeny, tehát nem az örökkévalóságnak készült, sokkal inkább átmeneti. Egy picivel többet bír ugyan, mint a szappanhab felületi feszültsége, de mégis érezhetjük rajta a mulandóságot, éppúgy, mint megőrzendő emlékeink sebezhetőségét. Bármennyire igyekszünk vigyázni rá, előbb-utóbb mégis elillan. Huber Kinga ékszere ugyanakkor megtestesíti a változást, az átértékelődést. Egy nemzedéknyi idő elegendő akkora fordulathoz, hogy szappanbuborék helyett már 3D nyomtatókkal játszódjunk az otthonunkban – és még így is, mindez csak egy buborékpukkanásnyi idő az emberiség szempontjából nézve.

A szívószál – végén a buborék gömbjével együtt – egy vékony láncon, nyakba akasztva viselhető, ezzel egyrészt az eldobható szívószál alakul át emléket hordozó tartós tárggyá, másrészt az alapanyag műanyag helyett ezüstre cserélése komoly és jelentős minőségbeli előrelépést is megtestesít, a tárgy az eredeti funkcióján jócskán túllépve nemesül emlék hordozójává, az idő múlásának bizonyítékává, a „változnak az idők” közhelynek súlyos igazsággá lényegülésévé. A szívószál gömbtelen végéből kibuggyanó, szinte kicsurranoó finom lánc a szappanbuborék-fújás közben is elcsöppenő folyadékra

HUBER Kinga: Elmentett emlék | Kinga HUBER: Saved Second
 2019, 925-ös ezüst, politejsav (PLA), hagyományos ezüstműves-technika, 3D nyomtatás, 25x6x6 cm, 30 g
 Fotó: Rétfalvi Soma

emlékeztet, a kimerevített pillanat keménységét is meglazítja némileg, és ez a gesztus hozza igazán közel az objektet a szubjektumhoz.

Érzések, kapcsolatok, emlékek tárgyba fogalmazása, testközelen tartása a narratív ékszer fontos sajátossága. Ebben a viszonyrendszerben az alkotó, a viselő és a „néző” (amennyiben ez a kategória egy viselt ékszer tekintetében helytálló) Huber Kinga munkája révén nagyon szorosan összekapcsolódik, az *Elmentett emlék* mindhárom nézőpontot érvényesíti a kommunikációban,

gondolatközösséget hoz létre közöttük, hidat alkot éppúgy a személyes és a közös emlékezet, mint időben a gyermekkor és a jelen között. A szappanbuborék gömbje úgy hordozza a múltkonyság melankolikus metaforáját, hogy egyben a gyermeki örömet is képes megidézni, amellyel egészen biztosan őszinte mosolyt csal mindannyiunk arcára.

FAZEKAS Ildikó
 design- és művészetmenedzser